

Vejledning om teleslyngeanlæg i kirker og menighedslokaler

Indhold

1. Indledning.....	3
2. Hvad er et teleslyngeanlæg?	3
3. Hvem kan bruge et teleslyngeanlæg?.....	4
4. Hvilken type teleslyngeanlæg skal menighedsrådet vælge?.....	4
5. Hvad skal man være opmærksom på ved installationen?	5
6. Hvordan vedligeholder man teleslyngeanlægget?	5
7. Skiltning om teleslyngeanlæg	6
8. Mere information og vejledning ved indkøb og vedligeholdelse.....	6

1. Indledning

Dette er en kort vejledning til menighedsrådene om teleslyngeanlæg i kirker og menighedsrådslokaler. Teleslyngeanlæg kaldes også trådløse høreanlæg.

Teleslyngeanlæg er en uvurderlig hjælp for mange hørehæmmede og opfattes af mange som en forøgelse af høreapparatets muligheder. Et teleslyngeanlæg vil ofte være en høreapparatbrugers eneste mulighed for at følge med i, hvad der bliver sagt i kirken eller menighedslokalet. Det er derfor vigtigt at teleslyngeanlægget altid er tilsluttet, når kirken eller menighedslokalet er i brug.

Det er ifølge [Bygningsreglementet](#) et krav ved byggeri, der kræver byggetilladelse, at der i større forsamlingslokaler med offentlig adgang er en fast installeret teleslynge: *"I forsamlingslokaler, herunder i rum, der er indrettet til fælles aktiviteter såsom koncerter, foredrag og anden underholdning, skal der være fast installation af teleslyngeanlæg eller lignende installation målrettet hørehandicap på minimum samme niveau som teleslyngeanlæg"* (Bygningsreglementet, BR08). Bestemmelsen gælder også for kirker. Det vil være naturligt, at man stiler efter at have tilsvarende forhold i eksisterende kirkebygninger.

De fleste kirker har allerede i dag et teleslyngeanlæg, men det fungerer ikke hensigtsmæssigt alle steder.

Denne vejledning er derfor ment som en hjælp til menighedsrådene. Den angiver bl.a., hvad man skal være opmærksom på, når man køber et teleslyngeanlæg, samt hvordan man vedligeholder det.

2. Hvad er et teleslyngeanlæg?

Et teleslyngeanlæg består af en eller flere mikrofoner, der opfanger lydsignaler, en teleslyngeforstærker samt en teleslynge som transporterer lyden til høreapparatbrugere i en renere udgave, end den lyd et høreapparat kan levere igennem sin egen mikrofon.

Et høreapparat er ofte ikke tilstrækkelig hjælp til, at en hørehæmmede kan høre, hvad der bliver sagt i en forsamling. Det hjælper heller ikke at tale højere til den hørehæmmede - det kan tværtimod virke forstyrrende. Det skyldes, at al tale reflekteres og bliver til baggrundsstøj, som slører det direkte budskab, fordi et høreapparat ikke kan skelne lyd fra støj.

Jo større afstand der er til den der taler, desto mere baggrundsstøj er der i den talelyd, der når frem til lytteren.

Er lytteren hørehæmmede, har vedkommende brug for en renere talelyd end en normalthørende for at kunne høre, hvad der bliver sagt. Det er den opgave et teleslyngeanlæg kan løse.

I et rum med et teleslyngeanlæg er der lagt en ledning hele vejen rundt langs væggen (*slyngen*). Lyden fra mikrofonen sendes som strøm rundt i slyngen, hvorved der dannes et magnetfelt. Når man sidder inden for *slyngen* i rummet opfanger telespolen i et høreapparat impulserne og omdanner den til forståelig lyd for den hørehæmmede.

3. Hvem kan bruge et teleslyngeanlæg?

En teleslynge kan bruges af hørehæmmede, som bærer høreapparat med indbygget telespole. De fleste høreapparater har en telespole, hvilket gør det muligt at bruge et teleslyngeanlæg uden at anskaffe sig yderligere teknisk udstyr.

Endvidere kan teleslyngen bruges af hørehæmmede, der ikke har et høreapparat med en telespole, såfremt der stilles en telemodtager – ofte kaldet ”stangtelefon” - til rådighed.

4. Hvilken type teleslyngeanlæg skal menighedsrådet vælge?

Der findes flere forskellige typer teleslyngeanlæg, og det er ikke lige meget, hvilken type man vælger.

Det kan imidlertid være en vanskelig opgave at undersøge om det teleslyngeanlæg menighedsrådet har tænkt sig at købe, er det bedst egnede til at varetage behovet der, hvor der er brug for det.

Det er derfor altid en god ide, at menighedsrådet rådfører sig med f.eks. [landsdelspræsterne for hørehæmmede](#) eller en af [kontaktpræsterne](#). Det kan også være en god ide at kontakte [Statens Byggeforskningsinstitut](#) før udvælgelsen og installationen af et teleslyngeanlæg.

Derudover er det en god ide, at menighedsrådet gør sig overvejelser om, hvilke krav de stiller til bl.a. mikrofontyper, afbrydere til mikrofonen og eventuelle højttalere. Det er også en god ide at overveje, om flere teleslyngeanlæg skal fungere samtidigt, og hvordan menighedsrådet vil vedligeholde teleslyngeanlægget.

Mikrofontype

Vær opmærksom på, at det bedste resultat nås ved, at der er kort og konstant afstand til mikrofonen. Der findes forskellige mikrofontyper. Den der sørger for den bedste lyd, er umiddelbart en trådløs hovedbåren mikrofon, men der kan være grunde til, at menighedsrådet foretrækker en anden mikrofontype. Hvis flere mikrofoner anskaffes, f.eks. til præst og kordegn, bør det sikres, at de kan være tændt samtidig.

Afbrydere til mikrofonen

Vær opmærksom på, om der er brug for afbryderknapper til mikrofonen i kirken. Der er afbryder på den sender, som præsten har i lommen, men det er også muligt at få eksterne afbryderknapper installeret centrale steder i kirken f.eks. ved alterbordet, prædikestolen, døbefonten osv.

Installation af højttalere (nu eller senere):

Der kan være penge at spare, hvis man allerede ved køb af teleslyngeanlæg tager højde for, om anlægget skal kunne anvendes sammen med højttalere (nu eller i fremtiden).

Sagkyndige teknikere kan foretage såkaldte STI-målinger for at finde ud af, om der er brug for højttalere i kirken eller menighedslokalet.

Menighedsrådets overvejelser

1. Hvilken mikrofontype og hvor mange passer til jeres behov, og hvilke afbrydere til mikrofonen, er der brug for?

2. Skal der senere installeres højtalere?
3. Skal flere teleslyngeanlæg kunne fungere samtidigt i tilstødende lokaler?
4. Skal der tegnes en serviceordning, hvor teleslyngeanlægget efterses?

Der er endvidere nogle krav, som menighedsrådet kan forlange, at leverandøren af et teleslyngeanlæg skal leve op til.

Krav til leverandøren

1. Menighedsrådet skal sikre sig, at teleslyngeleverandøren lever op til den gældende DS/EN 60118-4 norm. Kontakt evt. [landsdelpræsterne for hørehæmmede](#) eller en af [kontaktpræsterne](#) for nærmere information.
2. Teleslyngeleverandøren skal ved afslutningen af installationen af teleslyngeanlægget, samt efter hvert eftersyn kunne levere en *standardiseret* målerapport. Målerapporten fungerer som et garantibevis for, at anlægget opfylder de krav, som menighedsrådet har stillet.

5. Hvad skal man være opmærksom på ved installationen?

Menighedsrådet skal være opmærksom på, hvilket areal det ønsker, at teleslyngeanlægget skal dække. Teleslynge dækningsareal er typisk det areal, der er inden for den ledning, der er trukket langs væggen.

Af hensyn til de hørehæmmede kirkegængeres mulighed for deltagelse, er det en god ide, hvis dækningsarealet omfatter hele kirken.

Hvis flere teleslyngeanlæg skal fungere samtidigt i forskellige rum, skal det installeres på en bestemt måde. Det vil leverandøren forhåbentligt vide, men ellers er det en god ide at få rådgivning herom, f.eks. hos præsterne for hørehæmmede.

Det installerende firma bør levere en dansksproget betjeningsvejledning til ophængning f.eks. der, hvor der tændes for anlægget, således at det er nemt for vikarierende kirkepersonale at betjene anlægget.

Se endvidere [Statens Byggeforskningsinstituts](#) tjekliste og anvisninger for installation af teleslyngeanlæg.

6. Hvordan vedligeholder man teleslyngeanlægget?

Et teleslyngeanlæg kan gå ud af justering, derfor er det vigtig, at man vedligeholder det. Det kan være svært for hørende at kontrollere, om teleslyngeanlægget virker, som det skal. Selv om man som hørende kan konstatere, at der *kommer lyd igennem*, er det ikke en garanti for, at lyden er

optimal for den hørehæmmede. At en bestemt hørehæmmed person kan bruge anlægget er heller ikke garanti for, at anlægget fungerer godt, fordi hørehandicaps er forskellige.

Det tilrådes derfor, at teleslyngeanlægget efterses regelmæssigt. Menighedsrådet kan f.eks. tegne et abonnement på en eftersynsordning, hvor en sagkyndig tekniker kommer og foretager en gennemmåling og udfærdiger en *standardiseret* målerapport. Målerapporten er som nævnt menighedsrådets garantibevis for, at teleslyngeanlægget fungerer og er vedligeholdt.

Det vil også være en god ide, hvis menighedsrådets indarbejder teleslyngeanlæggets stand som et naturligt punkt ved provstesynet. Her vil en *standardiseret* målerapport kunne dokumentere teleslyngeanlæggets tilstand.

7. Skiltning om teleslyngeanlæg

Menighedsrådet kan rekvirere et teleslynge-skilt ved den leverandør, som leverer anlægget. Skiltet bør sættes op ved indgangen(e) til kirken eller menighedslokalet.

Ligeledes bør der (hvis det ikke er muligt at teleslynge-dække hele kirkerummet) være en kortskitse over teleslyngens dækningsareal i kirkerummet. Således kan den hørehæmmede nemt orientere sig om, hvor vedkommende kan forvente at kunne høre noget.

8. Mere information og vejledning ved indkøb og vedligeholdelse

For mere information og vejledning ved indkøb og vedligeholdelse af et teleslyngeanlæg er menighedsrådet velkommen til at kontakte:

- Søren Skov Johansen, Præst for Hørehæmmede Vest for Storebælt,
E-Mail: ssj@post6.tele.dk,
Tlf. 65 92 30 33, Mobil tlf. 29 66 06 50.
Se endvidere hjemmesiden <http://www.hoergodt.dk>, hvor der findes flere oplysninger.
- Peter Hansen, Præst for Hørehæmmede Øst for Storebælt,
E-Mail: peha@km.dk
Tlf. 38 33 11 61.
- Dan Popescu, Kirkeministeriets rådgiver vedrørende højtalere,
E-mail: dpo@vip.cybercity.dk
Tlf. 22 11 19 18, Mobil tlf. 40 45 56 12.
- [Kontaktpræsterne](#)
- [Statens Byggeforskningsinstitut](#)
- [Center for Ligebehandling af Handicappede](#)
- [Det Centrale Handicapråd](#)

- [Danske Handicaporganisationer](#)
- [Høreforeningen](#)